

Honfoglalási emléknepok

Nagy eseményt ünnepel az 1996-os esztendőben a magyarság: ezeregyszáz éve érkeztek őseink a Kárpát-medencébe, ahol letelepedtek, mert volt bőven folyó, legelő, erdő s szántó. Államot alapítottak Európa szívében. S éppen középponti helyzete által Magyarországnak a híd szerepét kellett vállalnia: a földrészt jobb és bal felét van összekötni hivatása. Nehéz megfelelni a szerepnek, s közben arra is ügyelni, hogy a nemzet identitását is megőrizze. Mindenesetre itt vagyunk, mi magyarok, még mindig, és talán nem is azt ünnepeljük, hogy Árpád népe elfoglalta ezt a területet, hanem a fennmaradás tényének örülünk.

Ezért határozta el a Történettudományi Tanszék IV. Béla Köre, hogy – kapcsolódva az évforduló országos ünnepsorozatához –

erejének teljéből egy tudományos konferenciát szervez, ahol a hazai kutatás nagyjai szólalhatnak meg. Arra törekedtünk, hogy több nézet – a hivatalosnak elfogadott honfoglalás-elméletektől az alternatív elképzelésekig – is elhangozhassék, és a honfoglalás kora megelevenedjék a hallgatóság előtt. Így került szó a sólymászatról (Turul-mítoszról is), a lovasíjászatról vagy az étkezési szokásokról. A programba kezdettől fogva valami egyedit akartunk csempészni, és erre kiváló alkalmat szolgáltatott, hogy – szintén a millectenáriumra – elkészült Feszty körképének rekonstrukciója; így a két „versenypár” után a harmadikon konferenciánk Ópusztaszer történelmi környezetébe költözött. A körkép megcsodálása után a borongós, hűvös idő ellenére a

Jó étvágyat!

gyakorlatban is kipróbáltunk néhány mesterséget, úgymint a nemezkészítést, a kötélverést, a fazekalást és a bőrözést. Természetesen a hajdani magyarok elmaradhatatlan társaival, a lovakkal is közelebbi ismeretséget köthettünk.

Azt hiszem, valamennyi résztvevő élvezte a programokat, és nem telt haszontalanul ez a pár nap – sem a hallgatónak, sem a szervezőknek, sőt talán az előadónak sem.

S hogy ez mind létrejöhetett, abban sokat és önzetlenül segített gazdaságilag a *Hallgatói Önkormányzat*, a *Honfoglalás 1100 éves évfordulója Emlékbizottsága*, a szegedi önkormányzat *Kulturális Alapja* és a *Közélet Kiadó*. A szervezésben pedig diákok (*Kósa Kinga*, *Tóth Andrea*, *Hőbe Judit*, *Jaksa Helga* és a többiek), valamint a tanszék oktatói és dolgozói hetekig éjt nappalá téve tevékenykedtek, hogy minden gördülékeny legyen. Ez, úgy érzem, sikerült is, hiszen vendégeink egyöntetűen jóérzéssel távoztak, és elismerésük kárpótlásként szolgálhat fáradozásainkra.

Nyulassy

Nyeregbe magyar!

Millecentenáriumi honfoglalás

Sokan vagyunk úgy, hogy a történelem tanszék különleges hangulatát, közvetlen, baráti légkörét már akkor megérezzük, amikor elsőévesként a tanévkezdet előtti pénteken, a hagyományos bemutatkozáson, a „főnök” elmondja az istenhozottat, a könyvtáros kiosztja a beiratkozási lapokat, *Kováts* tanár úr pedig elmeséli, mi is történt itt az utóbbi három évtizedben. Az új generáció apraja-nagyja ismeri már egymást, amikor két nappal később a szintén hagyományos ópusztaszeri kirándulásról (hallé, csusza, rizlingek) elindulnak hazafelé. Elsőéves, felsőbb éves, öregdiák, meghívott és érdeklődő egyaránt „nagyon törisnek” érezhette magát szeptember végén honfoglalási emléknapjainkon a tanszéken és Ópusztaszeren. „Ilyen

tanszék... nincs még egy az országban...” – vágta fejünkhöz elismerését *Berecz András*, és a további (ön)tömjénezés helyett maradjunk annyiban, ez nagyon jólesett. Nem csak az előadóterem, de a kintől hallgatókkal még a folyosó is annyira megtelt, hogy mozdulni nem lehetett, amikor a bevezető mondatok után *Tóth Sándor* felolvasta az első tanulmányt. A későn érkezettek legfeljebb újra és újra végignézték *László Gyula* képeit. A jobb orrúak viszont már lecsaphattak egy pár zsirosdeszkára és – Basáéknak hála, egy óra múlva – némi toroknedvesítőre is. Icu néniék komfortját élvezve, a lap szerkesztői is megengedtek maguknak egy kevésbé fásasztó szerkesztőségi ülést.

A kétnapos előadástenger rendhagyó befejezésként péntek reggel a vigasztalan

égiekre fittyet hányva, „váltott buszokkal” Szerre vágattunk. A korábbi napok feszes menetrendje után most csak a Feszty-körkép megtekintése volt időhöz kötött programunk. Így az késett is vagy három órát... De megérte. Kinek részletezzük? Annak, aki látta, nem kell újabb méltatás; aki még nem, az nézze meg!

Mire a panorámát körbejártuk, odakint megenyhült, már-már a nap is előkandikált a felhők közül. A skanzen szélére épített erdészház mögötti esőbeállóknál és az odébb terpeszkedő teres réten ejtettük szerét a millicentenáriumi dolgoknak. Az asszony-személyek ekkor már nekiláttak a sütés-főzéshez *Cey-bert Róbert Gyula* orientalista főgasztronómus receptje szerint. Minden hozzávaló együtt volt, bár az adminisztrátor testvérpáros úgy vélte, hogy még a kiadós eső sem segített a gombatermesen. A tehetségtelenebb konyhatündérek ezalatt különböző mesterségek szakértőivé váltak. Az, hogy *Cseppentő Attila* és *Dömös János* középkorász-lovaszok paripáit mindenki pompásan megülte – mifelénk, lovasnépeknél, szinte természetes. *Horváth Zsolt*, *Szászi Balázs* nemezélő és *Gyifkó Zsolt* szíjgyártó tanoncainak már jobban meggyűlt a bajuk a hiányzó technológiai ismeretek miatt. Dömös János korongozását pedig csak irigyen bámultuk.

Egyre ínycsiklandóbb illatok terjengtek elő a méteres kondér fedele alól, és az idő múlásával bajnokaink mind bizalmasabb pillantásokkal mérlegelték a rotyogó bogaáldost. Az étel nevére nézve ne várjon senki tőlünk etimológiát. A *bogáról* talán a bogrács juthat eszünkbe, az *áldosról* meg az, hogy megáldják az ételt. De most nem is ez volt a fontos. A főszakács elmormolt egy imát, és nekiláttunk... (Lovat nem áldoztunk, mert a ló drága; a táltos pedig fent maradt a körképen.) Az étel általános sikert aratott. Tudja fene. A nyereg alatt szárított pecsenye helyett mi megmaradunk a rántott húsnál.

Nem cserélnénk az ászokot méhserre, és a füttyülöst sem kumiszra. A másodjára honfoglalt hazát viszont annál inkább gypüstül, alávetett szolgálónépestül, nyelvtörvényestül és alapszerződésestül... Szegény-szerény fajmagyarok, hová veszett belőletek az istenadta vér?

Történelmi emlékekkel burkolózva kellemesen teltek el a hátralévő órák ezen a feledhetetlen őszi délutánon. A nap bágyadtan vöröslő korongja már alábukott a kisteleki határban, amikor Árpád kései unokái dízel üzemű társzekereiken visszatértek a huszadik századba – Szegedre.

A szerk.

